

Τι θα θυμάμαι για... τις σημασίες των λέξεων

1. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις λέξεις με την πραγματική τους σημασία (**κυριολεξία**), μπορούμε όμως να τις χρησιμοποιήσουμε και με κάποια μη πραγματική σημασία (**μεταφορά**).
2. **Συνώνυμα** είναι λέξεις που έχουν την ίδια (ή περίπου την ίδια) σημασία.
3. **Αντώνυμα** είναι λέξεις που έχουν αντίθετη σημασία.
4. **Ομώνυμα** είναι οι λέξεις που προφέρονται το ίδιο αλλά έχουν διαφορετική σημασία.
5. **Παρώνυμα** είναι λέξεις που μοιάζουν στην προφορά, αλλά έχουν διαφορετική σημασία.

Τι να θυμάμαι όταν γράφω

Πρέπει να θυμάμαι πώς ακριβώς γράφονται τα **ομώνυμα**, **παρώνυμα** και **τονικά παρώνυμα**, επειδή η γραφή τους φανερώνει τη σημασία τους.

παίρνω – **περνώ**
ρήμα – **ρίμα**

κλήμα – **κλίμα**
κλίνω – **κλείνω**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Α. Πίνακας ανώμαλων ρημάτων

Ενεστώτας	Αόριστος		Κλιτή μετοχή
	Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή	
ακούμπω (1)	ακούμπησα	—	ακούμπισμένος
αναβάλλω	ανέβαλα	αναβλήθηκα	αναβλημένος
αναμειγνύω	ανέμειξα	αναμείχθηκα	ανα(με)μειγμένος
ανασταίνω	ανάστησα	αναστήθηκα	αναστημένος
ανατέλλω	ανάτειλα/ανέτειλα	—	—
ανεβαίνω	ανέβηκα	—	ανεβασμένος
ανέχομαι	ανέχτηκα	—	—
αντέχω	άντεξα	—	—
απαλλάσσω	απάλλαξα	απαλλάχτηκα	απαλλαγμένος
απέχω	<i>παρτατ.</i> απείχα	—	—
αποδεικνύω	απέδειξα	αποδείχθηκα	απο(δε)δειγμένος
απολαμβάνω	απόλαυσα	—	—
απονέμω	απένειμα	απονεμήθηκα	απονεμημένος
αποσπώ (1)	απέσπασα	αποσπίαστηκα	αποσπασμένος
αποτελώ (2)	αποτελέσα	αποτελέστηκα	—
αποτυχαίνω	απέτυχα	—	αποτυχημένος
αρέσω	άρεσα	—	—
αρκώ (2)	άρκεσα/ήρκεσα	αρκέστηκα	—
αυξάνω/-αίνω	αύξησα	αυξήθηκα	αυξημένος
αφαιρώ (2)	αφαίρεσα	αφαιρέθηκα	αφηρημένος
αφήνω	άφησα	αφέθηκα	αφημένος
βάζω	έβαλα	βάλθηκα	βαλμένος
βαριέμαι	βαρέθηκα	—	—
βαρώ (1)	βάρεσα	—	—
βαστώ (1)	βάσταξα/βάστηξα	βαστάχτηκα/ βαστήχτηκα	βαστα(γ)μένος/ βαστη(γ)μένος
βγάζω	έβγαλα	βγάλθηκα	βγαλμένος
βγαίνω	βγήκα	—	βγαλμένος
βλέπω	είδα	ειδώθηκα	ιδωμένος
βογκώ (1)	βόγκηξα	—	—
βόσκω	βόσκησα	(βοσκήθηκα)	βοσκημένος
βουτώ (1)	βούτηξα	βουτήχτηκα	βουτηγμένος
βρέχω	έβρεξα	βράχηκα	βρε(γ)μένος
βρίσκω	βρήκα	βρέθηκα	—
βροντώ (1)	βρόντηξα/ βρόντησα	—	—
βυζαίνω	βύζαξα	βυζάχτηκα	βυζαγμένος
γδέρνω	έγδαρα	γδάρθηκα	γδαρμένος
γελώ (1)	γέλασα	γελάστηκα	γελασμένος
γέρνω	έγειρα	—	γερμένος
γερνώ (1)	γέρασα	—	γερασμένος
γίνομαι	έγινα	—	γινωμένος
δέομαι	δεήθηκα	—	—
δέρνω	έδειρα	δάρθηκα	δαρμένος

Ενεστώτας	Αόριστος		Κλιτή μετοχή
	Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή	
διαβαίνω	διάβηκα	—	—
διαθέτω	διέθεσα	διατέθηκα	διατεθειμένος
διακόπτω	διέκοψα	διακόπηκα	διακεκομμένος
διαμαρτύρομαι	διαμαρτυρήθηκα	—	διαμαρτυρημένος
δίνω	έδωσα	δόθηκα	δοσμένος
διψώ (1)	δίψασα	—	διψασμένος
δρω (1)	έδρασα	—	—
εισάγω	εισήγαγα	εισήχθηκα	εισηγμένος
εκλέγω	εξέλεξα	εκλέχτηκα/εξελέγην	εκλεγμένος
εκπλήσσω	εξέπληξα	εξεπλόγην	—
εκρήγνυμαι	εξερράγην	—	—
εκτείνω	εξέτεινα	εκτάθηκα	εκτεταμένος
επαινώ (2)	επαίνεσα	επαινέθηκα	(ε)παινεμένος
επεμβαίνω	επενέβηκα/επενέβην	—	—
εξάγω	εξήγαγα	εξάχθηκα	—
εξαιρώ (2)	εξαίρεσα/εξήρεσα	εξαιρέθηκα	—
έρχομαι	ήρθα/ήλθα	—	—
εύχομαι	ευχήθηκα	—	—
εφευρίσκω	εφηύρα/εφεύρα	εφευρέθηκα	—
έχω	είχα	—	—
ζουλώ (1)	ζούληξα	ζουλήχτηκα	ζουληγμένος
ζω (2)	έζησα	—	—
θαρρώ (2)	θάρρεψα	—	—
θέλω	θέλησα	—	ηθελημένος
θέτω	έθεσα	τέθηκα	—
θίγω	έθιξα	θίχτηκα/εθίγην	θιγμένος
θρέφω, (πβ. τρέφω)	έθρεψα	θρέφτηκα	θρεμμένος
καθιστώ (1) παθ. καθίσταμαι	κατέστησα	κατέστην	κατεστημένος
κάθομαι	κάθισα/έκατσα	—	καθισμένος
καίω	έκαψα	κάηκα	καμένος
καλώ (2)	κάλεσα	καλέστηκα	καλεσμένος
κάνω	έκανα/έκαμα	—	καμωμένος
καρτερώ (1/2)	καρτέρεσα	—	—
καταπίνω	κατάπια	—	—
καταριέμαι (1)	καταράστηκα	—	καταραμένος
καταφρονώ (2)	καταφρόνεσα	καταφρονέθηκα	καταφρονημένος
κατεβαίνω	κατέβηκα	—	κατεβασμένος
κερδίζω	κέρδισα	κερδήθηκα	κερδισμένος
κερνώ (1)	κέρασα	κεράστηκα	κερασμένος
κλαίω	έκλαψα	κλαύτηκα	κλαμένος
κλέβω	έκλεψα	κλάπηκα/κλέφτηκα	κλεμμένος
κόβω	έκοψα	κόπηκα	κομμένος
κοιτάζω/κοιτώ (1)	κοίταξα	κοιτάχτηκα	κοιταγμένος
κρεμώ (1), παθ. κρέμομαι	κρέμασα	κρεμάστηκα	κρεμασμένος
κυλώ (1)	κύλησα	κυλίστηκα	κυλισμένος
λαμβάνω/λαβαίνω	έλαβα	—	—
λέ(γ)ω	είπα	λέχθηκα/ειπώθηκα	ειπωμένος

Ενεστώτας	Αόριστος		Κλιτή μετοχή
	Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή	
μαθαίνω	έμαθα	μαθεύτηκα	μαθημένος
μεθώ (1)	μέθυσα	—	μεθυσμένος
μένω	έμεινα	—	—
μπαίνω	μπήκα	—	μπασμένος
μπορώ (2)	μπόρεσα	—	—
ντρέπομαι	ντράπηκα	—	ντροπιασμένος
ξέρω	<i>παρατατ.</i> ήξερα	—	—
ξεχνώ (1)	ξέχασα	ξεχάστηκα	ξεχασμένος
παθαίνω	έπαθα	—	—
παίρνω	πήρα	πάρθηκα	παρμένος
παραγγέλλω	παράγγειλα/ παρήγγειλα	παραγγέλθηκα	παραγγελμένος
παραδίδω/παραδίνω	παράδωσα/παρέδωσα	παραδόθηκα	παραδομένος
παραπονιέμαι (1)	παραπονέθηκα	—	παραπονεμένος
παρέχω	<i>παρατατ.</i> παρείχα, <i>εξαρτ.</i> παράσχω	παρασχέθηκα	—
πάσχω	έπαθα	—	—
πεινώ (1)	πεινάσα	—	πεινασμένος
περνώ (1)	πέρασα	περάστηκα	περασμένος
πετυχαίνω	πέτυχα	—	πετυχημένος
πετώ (1)	πέταξα	πετάχτηκα	πετα(γ)μένος
πέφτω	έπεσα	—	πεσμένος
πηγαίνω/πάω	πήγα	—	—
πηδώ (1)	πήδηξα/πήδησα	—	—
πίνω	ήπια	πιώθηκα	πιωμένος
πλάττω/πλάσσω	έπλασα	πλάστηκα	πλασμένος
πλένω	έπλυνα	πλύθηκα	πλυμένος
πλήττω	έπληξα	—	—
πνίγω	έπνιξα	πνίγηκα	πνιγμένος
πονώ (1)	πόνεσα	—	πονεμένος
πρήζω	έπρηξα	πρήστηκα	πρησμένος
προβάλλω	πρόβαλα	—	—
προβάλλω	προέβαλα	προβλήθηκα	προ(βε)βλημένος
προβλέπω	πρόβλεψα/προέβλεψα	προβλέφθηκα	—
προσκαλώ	προσκάλεσα	προσκλήθηκα	προσκεκλημένος
προτείνω	πρότεινα	προτάθηκα	—
ρουφώ (1)	ρούφηξα	ρουφήχτηκα	ρουφηγμένος
σέβομαι	σεβάστηκα	—	—
σέρνω	έσυρα	σύρθηκα	συρμένος
σκουντώ (1)	σκούντηξα/σκούντησα	σκουντήχτηκα	σκουντηγμένος
σπάζω/σπάω (1)	έσπασα	—	σπασμένος
σπέρνω	έσπειρα	σπάρθηκα	σπαρμένος
στέκομαι/στέκω	στάθηκα	—	—
στέλνω	έστειλα	στάλθηκα	σταλμένος
στενοχωρώ (1/2)	στενοχώρεσα/ στενοχώρησα	στενοχωρέθηκα/ στενοχωρήθηκα	στενοχωρημένος
στρέφω	έστρεψα	στράφηκα	στραμμένος
συγχαίρω	συγχάρηκα	—	—
συμβαίνει	συνέβη	—	—

Ενεστώτας	Αόριστος		Κλιτή μετοχή
	Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή	
συμμετέχω	παρατατ. συμμετείχα	—	—
συμπίπτω	συνέπεσα	—	—
σφάλλω	έσφαλα	—	εσφαλμένος
σχολώ (1)	σχόλασα	—	σχολασμένος
σώζω	έσωσα	σώθηκα	σωσμένος
σωπαίνω	σώπασα	—	—
τελώ (2)	τέλεσα	τελέστηκα	(τε)τελεσμένος
τραβώ (1)	τράβηξα	τραβήχτηκα	τραβηγμένος
τρέπω	έτρεψα	τράπηκα	—
τρέφω	έθρεψα	τράφηκα	θρεμμένος
τρώω	έφαγα	φαγώθηκα	φαγωμένος
υπάρχω	υπήρξα	—	—
υπόσχομαι	υποσχέθηκα	—	—
υφίσταμαι	υπέστην	—	—
φαίνομαι	φάνηκα	—	—
φέρνω	έφερα	—	φερμένος
φεύγω	έφυγα	—	—
φθείρω	έφθειρα	φθάρ(θ)ηκα	φθαρμένος
φορώ (1/2)	φόρεσα	φορέθηκα	φορεμένος
φταίω	έφταιξα	—	—
φυλά(γ)ω	φύλαξα	φυλάχτηκα	φυλαγμένος
φυσώ (1)	φύσηξα	—	—
χαίρομαι/χαίρω	χάρηκα	—	—
χαλώ (1)	χάλασα	—	χαλασμένος
χορταίνω	χόρτασα	—	χορτασμένος
χυμώ (1)	χύμηξα	—	—
χωρώ (1/2)	χώρεσα	—	—
ψάλλω/ψέλνω	έψαλα	ψάλθηκα	ψαλμένος

1: Β´ συζυγία – Τάξη 1

2: Β´ συζυγία – Τάξη 2

Β. Γλωσσάρι

- Αντικείμενο:** Η ονομαστική φράση που συνοδεύει ένα μεταβατικό ρήμα και δηλώνει σε ποιον μεταφέρεται η ενέργεια του ρήματος αυτού. Π.χ. Η Μαρία άνοιξε **την πόρτα**.
- Αντώνυμα:** Οι λέξεις που έχουν αντίθετη σημασία. Π.χ. **καλός – κακός**.
- Αντωνυμία:** Κλιτή λέξη που αντικαθιστά ονομαστικές φράσεις. Π.χ. **Αυτή** είναι η αδερφή του.
- Άρθρο:** Μικρή κλιτή λέξη που μπαίνει μπροστά από ουσιαστικά, επίθετα, κλιτές μετοχές και ορισμένες αντωνυμίες. Μας δηλώνει αν η ονομαστική φράση που συνοδεύει είναι αρσενικό, θηλυκό ή ουδέτερο (γένος), αν πρόκειται για ένα ή πολλά (αριθμός), σε ποια πτώση βρίσκεται, και κατά πόσον κάτι είναι ορισμένο ή αόριστο. Π.χ. **ο** δάσκαλος, **του** δάσκαλου, **η** καρέκλα, **της** καρέκλας, **τα** παιδιά, **των** παιδιών.
- Αριθμητικά:** Λέξεις που φανερώνουν αριθμούς. Χρησιμοποιούμε τα αριθμητικά για να δείξουμε ποσότητα (π.χ. **τρία**), σειρά (**τρίτος**), ή για να δηλώσουμε από πόσα μέρη αποτελείται κάτι (π.χ. **τριπλός**), πόσες φορές μεγαλύτερο είναι από κάτι άλλο (π.χ. **τριπλάσιος**) ή για να αναφερθούμε σε μονάδες που αποτελούν ένα σύνολο (π.χ. **τριάδα**).
- Αριθμός:** Χαρακτηριστικό των κλιτών μερών του λόγου, το οποίο δείχνει αν μιλάμε για ένα ή πολλά πράγματα. Π.χ. **το παιδί – τα παιδιά**.
- Αύξηση:** Συλλαβή (έ- ή ή-) που προσθέτουμε στο ρήμα για να σχηματίσουμε τους παρελθοντικούς χρόνους. Π.χ. έλεγα, ήθελα.
- Γένος:** Χαρακτηριστικό βάσει του οποίου ταξινόμούνται τα άρθρα, τα ουσιαστικά, τα επίθετα, οι αντωνυμίες, τα αριθμητικά και οι κλιτές μετοχές σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα. Π.χ. **ο καλός μαθητής, η καλή μαθήτρια, το καλό παιδί**.
- Έγκλιση:** Τύποι του ρήματος που δείχνουν αν η πράξη που περιγράφουμε είναι πραγματική/βέβαιη (π.χ. Ο γιος του κυρ Πέτρου **σπουδάζει** αστροναύτης.) ή επιθυμητή/αβέβαιη (π.χ. Ο κυρ Πέτρος ήθελε **να σπουδάσει** ο γιος του αστροναύτης.) ή ακόμα αν απαιτούμε την πραγματοποίησή της (π.χ. **Έλα** εδώ οπωσδήποτε.).
- Εξαρτημένος:** Ρηματικός τύπος με συνοπτικό – στιγμιαίο ποιόν ενεργείας. Τον βρίσκουμε πάντα μαζί με μόρια (π.χ. θα, να), από τα οποία και εξαρτάται. Π.χ. θα **γράψω**, να **γράψω**. Επίσης, ο άκλιτος τύπος του, «γράψει», συνδυάζεται με το ρήμα «έχω», π.χ. έχω **γράψει**, είχα **γράψει**.
- Επίθετο:** Λέξη που συνοδεύει τα ουσιαστικά και μας λέει κάθε φορά πώς ακριβώς είναι το ουσιαστικό, δηλαδή τι ποιότητα ή ιδιότητα έχει. Π.χ. **καλός** φίλος, **έξυπνη** μαθήτρια.
- Επίρρημα:** Άκλιτη λέξη που συνοδεύει το ρήμα και το προσδιορίζει δίνοντάς μας πληροφορίες για τον τόπο, τον χρόνο, τον τρόπο, την ποσότητα. Π.χ. Θα έρθει **εδώ αύριο οπωσδήποτε**.
- Επιφώνημα:** Άκλιτη λέξη με την οποία μπορώ να εκφράσω τα συναισθήματά μου. Π.χ. **Αλίμονο!**
- Ευθύς λόγος:** Τα λόγια κάποιου όπως ακριβώς τα λέει. Π.χ. Ο Ορέστης είπε: «**Αύριο θα πάω εκδρομή**».
- Θέμα:** Το σταθερό μέρος της λέξης, πάνω στο οποίο προστίθενται οι καταλήξεις. Π.χ. **ερευνητ-ής, ερευνητ-ές**
- Κατάληξη:** Το μέρος της λέξης που αλλάζει. Π.χ. **ερευνητ-ής, ερευνητ-ές**
- Κατηγορούμενο:** Λέξη που εμφανίζεται μαζί με ένα συνδετικό ρήμα και αποδίδει μια ιδιότητα στο υποκείμενο. Π.χ. Ο Γιάννης είναι **τεμπέλης**. Η Μαρία θα γίνει **γιατρός**.
- Κειμενικός δείκτης:** Λέξη ή φράση που χρησιμοποιούμε για να δείξουμε πώς συνδέονται οι προτάσεις μέσα στο κείμενο. Π.χ. Ο Γιάννης είναι άρρωστος. **Επομένως**, δε θα έρθει στο σχολείο.
- Κυριολεξία:** Η χρήση μιας λέξης με την πραγματική της σημασία. Π.χ. Ο λύκος είναι **μαύρος**.
- Λεκτικές πράξεις:** Πράξεις που κάνουμε με τα λόγια. Π.χ. **Βαφτίζεται ο δούλος του Θεού Ορέστης**.
- Μεταφορά:** Η χρήση μιας λέξης με αλλαγμένη σημασία, η οποία συνδέεται όμως με την πραγματική της σημασία. Π.χ. Η ζωή μου είναι **μαύρη**.
- Μετοχές:** Κλιτές (με κατάληξη -μένος, -μένη, -μένο) ή άκλιτες (με κατάληξη -οντας/-ώντας) λέξεις που παράγονται από ρήματα. Π.χ. **κουρασμένος, τρέχοντας**.

Μόρια: Μικρές άκλιτες λέξεις. Π.χ. **θα**.

Ομώνυμα: Λέξεις που προφέρονται το ίδιο, αλλά έχουν διαφορετική σημασία. Π.χ. **κριτικός** (αυτός που ασκεί κριτική) – **Κρητικός** (ο καταγόμενος από την Κρήτη).

Ουσιαστικό: Κλιτή λέξη που δηλώνει πρόσωπο, ζώο, τόπο, πράγμα, ενέργεια, κατάσταση ή ιδιότητα. Π.χ. **μαθητής, γάτα, σπίτι, τραπέζι, επίθεση, φτώχεια, κομψότητα**.

Παραθετικά: Ο συγκριτικός και ο υπερθετικός βαθμός των επιθέτων και των επιρρημάτων. Π.χ. **ο πιο μεγάλος, χαμηλότερα**.

Πλάγιος λόγος: Τα λόγια κάποιου όπως τα μεταφέρει κάποιο τρίτο πρόσωπο. Π.χ. **Ο Ορέστης είπε ότι αύριο θα πάει εκδρομή**.

Ποιόν ενεργείας: Τύπος του ρήματος που μας δείχνει αν η πράξη που περιγράφουμε είναι εξακολουθητική – επαναλαμβανόμενη (π.χ. **γράφω, θα γράφω**), αν αναφερόμαστε σε αυτή χωρίς να δείχνουμε διάρκεια (συνοπτική – στιγμιαία, π.χ. **έγραψα, θα γράψω**) ή αν έχει ολοκληρωθεί (συντελεσμένη, π.χ. **έχω γράψει**).

Πολύσημη λέξη: Λέξη με διαφορετικές σημασίες, οι οποίες έχουν σχέση μεταξύ τους και έχουν προκύψει συνήθως από μεταφορά. Π.χ. το **πόδι** του ανθρώπου, το **πόδι** του τραπεζιού.

Πρόθεση: Μικρή άκλιτη λέξη που συνοδεύει μια ονομαστική (ή προθετική) φράση και μαζί με αυτή δηλώνει διάφορες ιδιότητες (τόπο, χρόνο, τρόπο, προέλευση κ.ά.). Π.χ. **σε** ένα σπίτι, **για** τρεις ώρες, **με** προσοχή, **από** την Αθήνα. Μερικές προθέσεις χρησιμοποιούνται και στην παραγωγή/σύνθεση λέξεων. Π.χ. **συνοδεύω, καταγράφω**.

Πρόταση: Μια σειρά από λέξεις η οποία περιλαμβάνει οπωσδήποτε ένα ρήμα και έχει δικό της, αυτοτελές νόημα. Π.χ. **Η Μαρία κοιμάται**.

Πτώση: Τύποι του άρθρου, του ουσιαστικού, του επιθέτου, της αντωνυμίας, των αριθμητικών και των κλιτών μετοχών που δηλώνουν τη συντακτική λειτουργία τους μέσα στην πρόταση. Π.χ. **Ο Γιάννης κάλεσε τους φίλους** του.

Ρήμα: Κλιτό μέρος του λόγου που το χρησιμοποιούμε για να εκφράσουμε μια ενέργεια ή κατάσταση. Είναι το πιο κεντρικό μέρος του λόγου γιατί γύρω του χτίζουμε προτάσεις. Π.χ. Ο Θανάσης **έφυγε** χτες.

Σύνδεσμος: Άκλιτη λέξη με την οποία μπορούμε να συνδέσουμε λέξεις, φράσεις και προτάσεις. Π.χ. Είναι έξυπνη **και** χαριτωμένη. Ο Γιάννης **και** η Μαρία. Ήρθε, **αλλά** δε μας έφερε γλυκά.

Συνώνυμα: Οι διαφορετικές λέξεις που έχουν περίπου την ίδια σημασία. Π.χ. **λευκός – άσπρος**.

Τόνος: Σημείο που μπαίνει πάνω από το φωνήεν της λέξης το οποίο προφέρεται πιο δυνατά. Π.χ. **καλός**.

Υποκείμενο: Η ονομαστική φράση σε ονομαστική που δείχνει το πρόσωπο ή το πράγμα που εκτελεί την ενέργεια ενός ενεργητικού ρήματος (π.χ. **Ο δάσκαλος** τιμώρησε τον Πέτρο.) ή δέχεται την ενέργεια ενός παθητικού ρήματος (π.χ. **Ο Πέτρος** τιμωρήθηκε.).

Φθόγγοι: Γλωσσικοί ήχοι με τους οποίους αναπαριστάται η προφορά των λέξεων. Π.χ. [κ]-[α]-[ρ]-[ε]-[κ]-[λ]-[α].

Φράση: Ομάδα λέξεων μικρότερη από την πρόταση. Π.χ. **το καινούριο βιβλίο**.

Φωνήματα: Διαφορετικοί μεταξύ τους φθόγγοι, των οποίων η λειτουργία είναι να διαφοροποιούν λέξεις μεταξύ τους.

Χρονική βαθμίδα: Το χρονικό επίπεδο στο οποίο πραγματοποιείται η πράξη που δηλώνει το ρήμα (παρελθόν – παρόν – μέλλον).

Χρόνος: Τύπος του ρήματος που προκύπτει από τον συνδυασμό ποιού ενεργείας και χρονικής βαθμίδας. Π.χ. **ενεστώτας: γράφω** (εξακολουθητικό – επαναλαμβανόμενο, παρόν), **αόριστος: έγραψα** (συνοπτικό – στιγμιαίο, παρελθόν).

Με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν βιβλιόσημο προς απόδειξη της γνησιότητάς τους. Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δε φέρει βιβλιόσημο θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α΄).

ΒΙΒΛΙΟΣΗΜΟ

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.